

Kazimierz Godłowski

Opatów, pow. Kłobuck

Informator Archeologiczny : badania 1, 175-176

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

O D E R C Y, okr. Tołbuchin
/Bułgaria/

patrz wczesne średniowiecze

O P A T Ó W, pow. Kłobuck

Katedra Archeologii Polski
Uniwersytetu Jagiellońskiego

Badania prowadził dr Kazimierz Godłowski, finansowała Katedra Archeologii Polski UJ.

W r. 1967 kontynuowano prowadzone od szeregu lat /1938, 1956 - 1959, 1962 - 1964, 1966/ systematyczne badania wykopaliskowe na wielkim cmentarzysku kultury łużyckiej i przeworskiej na stanowisku 1. Ogółem przebadano ponad 12 arów odkrywając 100 grobów nr 681 - 780 -/51 kultury łużyckiej, 44 z okresu rzymskiego i 5 o chronologii nieokreślonej/.

Wśród grobów kultury łużyckiej zasługuje na uwagę kilka grobów szkieletowych /kości na ogół nie zachowane/ z epoki brązu oraz pierwszego na stanowisku 1 w Opatowie szkieletowego grobu kultury łużyckiej z okresu halsztackiego wyposażonego w żelazną szpilę z haczykową główką i paciorki szklane. W innym grobie znaleziono brązową siekierkę z tulejką i uszkiem.

W r. 1967 badano centralną część cmentarzyska z okresu rzymskiego odpowiadającego równocześnie jego najstarszej fazie. Odkryte tu groby datowane są przez żelazne i brązowe zapinki z grzebykiem na główce, zapinki typu A.II 40-41, zapinki z podwiniętą nóżką typu A.VI 158 oraz pochodne od nich formy z pełną, schodkowato ukształtowaną pochewką na schyłek fazy B₂ i początki okresu późno rzymskiego. Na uwagę zasługują 2 bogato wyposażone groby wojowników konnych /gr. 722 i 736/ zawierające długie, obosieczne miecze. W gr. 736 znaleziono m. in. umbo półkuliste zakończone guzem, zdobiony grot włóczni oraz okucie końca pochwy

miecza interesującej formy. W gr. 745 znaleziono w popielnicy szczątki paroletniego dziecka, a w dużej jamie grobowej kości osobnika dorosłego /zapewne mężczyzny/ oraz m. in. 3 ostrogi. Niektóre groby zawierały też kości zwierzęce /m. in. ptasie/. Spośród importów rzymskich znaleziono liczne fragmenty terra sigillata oraz paciorki i stopy szklane.

Badania tegoroczne potwierdziły układ planigraficzny cmentarzyska z okresu rzymskiego, uchwycony w latach poprzednich. Najstarsza część znajdowała się w partii centralnej, a dalej rozprzestrzenia się ono w dwóch kierunkach - ku wschodowi i zachodowi.

Przeprowadzono też niewielkie badania ratownicze na stanowisku 4, na terenie wsi Opatów, gdzie wyeksplorowano częściowo zniszczoną chatę z końca okresu wczesnorzymskiego lub początków okresu późnorzymskiego.

O P A T Ó W, pow. Kłobuck
/Witocin/

Konserwator Zabytków Ar-
cheologicznych w Katowicach

Badania prowadził dr Kazimierz Godłowski w okresie od 7 do 17.IV, finansował WKZ w Katowicach.

Na stanowisku IV /przysiółek Witocin/ przebadano odkrytą i częściowo uszkodzoną wykopem współczesnym chatę z okresu rzymskiego /chata 1/. Chata położona była na terenie ogrodu Władysława Kasprzaka i podwórza Andrzeja Sośniaka. Była to półziemianka o wymiarach około 4,5 x 3 m, głęb. ok. 1 m. Na narożnikach i ścianach szczytowych rozmieszczone były słupy. W części północnej chata naruszona była przez wkop, a jej partia północno-zachodnia była niedostępna do badań ze względu na rosnące